

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Heerenstraat 8

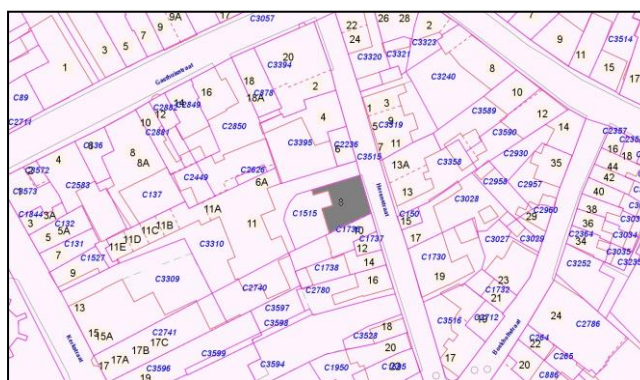
Monumentnummer : GM210

Straat : Heerenstraat
Huisnummer : 8
Toevoeging : --
Postcode : 6981 CT

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 1515

Naam object : ---
Bouwjaar : circa 1880
Architect : n.b.
Bouwstijl : baksteenklassicisme
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 07-11-2016
Datum aanwijzing : 12-09-2017

Situering

Pand gelegen aan de Heerenstraat in de historische binnenstad van Doesburg. Het staat met de voorgevel in de rooilijn. Rechts van het pand is een oprit gelegen naar de achterzijde van Kerkstraat 11.

Opbouw

Tweelaags pand op een rechthoekige plattegrond. Het pand heeft een begane grond, een verdieping en een zolder onder een schilddak. Het is gedeeltelijk onderkelderd. Het pand grenst aan de achterzijde aan een tuin.

Historie

De Heerenstraat is gelegen tussen de Gasthuisstraat en Boekholtstraat binnen het oudste gedeelte van de historische stad die in 1237 stadsrechten kreeg en kort ervoor moet zijn gesticht. De bebouwing met afwisselend grote panden en lage huizen en werkplaatsen weerspiegelt het gemengd gebruik in de straat van panden als woning, bedrijfsruimte/werkplaats en in het verleden stadsboerderijen.

Beknopte bouwgeschiedenis

Reeds in 1832 stond op het perceel – dat sindsdien qua grootte en begrenzing ongewijzigd is gebleven - al een huis aan de straat. Op grond van architectuurhistorische kenmerken zal het huidige pand rond 1880 nieuw tot stand zijn gekomen. Daarbij zijn delen van de voorganger, waaronder de kelder in het huidige pand opgenomen. Afgezien van het timmeren van enkele kamers op zolder is het pand sinds de bouw nauwelijks gewijzigd.

Exterieur

Heerenstraat 8 heeft een symmetrische, vier vensterassen brede bakstenen gevel, gemetseld in kruisverband, van twee bouwlagen op een lage plint van hardsteen. Het metselwerk is verzorgd uitgevoerd en voorzien van dunne lint- en stootvoegen, uitgevoerd in snijwerk, zodat een egaal steenrood gevelbeeld is ontstaan. Muurankers zijn verholten in het metselwerk opgenomen en niet zichtbaar. Op de hoeken van de gevel is het metselwerk anderhalf steens omgemetseld. De entree naar de woning is opgenomen in de derde travee van links en is als enige gevelopening voorzien van geprofileerde architraaflijsten ter accentuering. De entree is voorzien van een hardstenen drempel en dito neuten die de zelfde hoogte hebben als de gevelplint. In de deuropening draait een achtvaks paneeldeur met roosters in de vakken op ooghoogte en luikjes erachter. Boven het geprofileerde kalf een bovenlicht met blank glas-in-lood. De vensters in de gevel zijn alle uitgevoerd als schuifvenster met wisseldorpel en een houten lekdorpel. De onderramen hebben een verticale roede, zodat er sprake is van zogenaamde T-vensters. In de bovenramen blank glas-in-lood. Deze worden ontlast met anderhalf steens strekse bogen, die aan de onderzijde met de segmentboogvormige bovendorpels van de vensters zijn mee gemetseld. Onder de twee linker vensters zijn in de plint twee kelderlichten met ijzeren roosters met diagonaal roosterwerk opgenomen. De vier vensters op de verdieping zijn wat lager uitgevoerd, maar verder identiek aan de vensters op de begane grond. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een hoofdgestel, bestaande uit architraaflijst, vlak fries en een kroonlijst waarin de goot is opgenomen.

De zijgevel en achtergevels zijn geheel gepleisterd. De linker zijgevel is geheel blind, de rechter zijgevel is voorzien van twee vensters die het centraal geplaatste trappenhuis van daglicht voorzien. Halverwege de begane grond een tweevaks venster met gekleurde

glas-in-lood in de twee ramen en halverwege de eerste verdieping een gietijzeren roosvenster. Beide zijgevels worden met plansiergoten op klossen afgesloten.

De achtergevel van het huis heeft net als de voorgevel vier vensterassen en is op de begane grond voorzien van drie openslaande deuren met glas in een roedenverdeling. De bovenramen hebben hier een dubbele staande roede die uitlijnt met de brede naald van de deuren. Links een schuifvenster met achtruits schuifvenster met wisseldorpel en licht getoogde bovendorpel. Dit type dorpel is ook toegepast bij de vier zesruits schuifvensters op de eerste verdieping. De gevel wordt afgesloten met een plansiergoot op klossen. Alle dakvlakken van het huis zijn belegd met grijs gesmoorde oude Hollandse dakpannen. In het achterste dakvlak zijn links in 1915 twee forse platgedekte dakkapellen met tweeruits draairamen geplaatst. Rechts een modern tuimelraam.

Interieur

Het interieur van Heerenstraat 8 is niet bezocht. Op grond van beschikbare foto's (bron: www.funda.nl) kan over het interieur van het pand wel wat worden opgemerkt.

Kelder: het pand heeft links voor aan de straatzijde een gepleisterde kelderruimte die met kruisgewelven is overwelfd. De ruimte is verbonden met een kleinere ruimte rechts achter. De kelder is toegankelijk middels een trap onder de bordestrap naar de eerste verdieping.

Begane grond: De indeling bestaat uit een gang van de entree aan de voorzijde tot aan de achtergevel en die middels paneeldeuren met architraaflijsten toegang geeft tot de verschillende vertrekken: links twee kamers en-suite met schuifdeuren, rechts voor een vertrek en rechts achter een keuken. Centraal rechts het trappenhuis. De vertrekken aan de straatzijde hebben vensterbanken met zittingen.

De kamers en-suite links zijn voorzien van geornamenteerde stucplafonds, de achterkamer heeft een schouwboezem met hoofdgestel.

Een bordestrap met gesneden trappaal en een balustrade met gietijzeren balusters voert naar de eerste verdieping. Op het bordes een tweevaks venster met gekleurd glas-in-lood.

Eerste verdieping: De indeling op de eerste verdieping komt vrijwel overeen met de begane grond waarbij is afgezien van een gang. De vertrekken zijn voorzien van moderne plafonds. De bordes trap voert verder naar de zolder.

Zolder: op zolder is een kleine overloop afgetimmerd vanwaar grote kamers aan de voorzijde en aan de achterzijde toegankelijk zijn. De twee ruimten worden door enkele dakramen aan straat- en met dakkapellen aan de achterzijde van daglicht voorzien. De kapconstructie is vrijwel geheel in het zicht en is uitgevoerd als (afgetimmerde) sporenkap met flieringbalken en twee dekbalkgebinten van grenen hout. De zijschilden worden met twee halve gebinten aan elke zijde opgevangen.

Bouwdossiers

21-09-1915 het bouwen van twee slaapkamers op zolder

Literatuur

Haans, F.A.C., H.J. van Capelleveen, *Beschrijving Heerenstraat 8 Doesburg*, 17-5-1990 (adviesnr. 118a)

Waardering

Het pand heeft een oudere kern, maar dateert overwegend uit het laatste kwart van de negentiende eeuw. Het is voor wat betreft de gevelarchitectuur gaaf bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de betrekkelijke gaafheid van de sobere, maar statige gevelarchitectuur, de ligging in de rooilijn aan de straat, de vrijwel geheel bewaard gebleven historische indeling en het historische casco.

Het object Heerenstraat 8 is van architectuurhistorische waarde voor de gemeente Doesburg vanwege de goed bewaard gebleven gevelarchitectuur en bewaard gebleven delen van een oudere voorganger.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als bewaard gebleven voorbeeld van een burgerwoning voor de hogere middenklasse.